

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การจ่ายค่าตอบแทนพิเศษตามผลการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการ
สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุขได้มีหนังสือ ที่ สวรส. ๑๓๙๗ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ด้วยมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติว่า “ให้คณะกรรมการเป็นผู้กำหนดอัตราเงินเดือนของผู้อำนวยการด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรี” โดยมีได้ระบุถึงค่าตอบแทนอื่นใด สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุขจึงได้หารือไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงาน ก.พ.ร. ได้มีหนังสือถึงผู้อำนวยการสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข แจ้งเรื่องการปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้อำนวยการองค์การมหาชน โดยระบุว่า โครงสร้างค่าตอบแทนของผู้อำนวยการประกอบด้วย ค่าตอบแทนพื้นฐาน ซึ่งหมายรวมถึง เงินเดือนประจำและประโยชน์ตอบแทนอื่นที่จ่ายเป็นตัวเงิน และค่าตอบแทนผันแปร ซึ่งหมายถึง ค่าตอบแทนพิเศษที่ขึ้นกับผลการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการ และระบุว่า สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข จัดอยู่ในองค์การมหาชนกลุ่มที่ ๒ ซึ่งยังคงใช้หลักเกณฑ์การกำหนดอัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้อำนวยการองค์การมหาชน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๔๗ และคณะกรรมการสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุขมีอำนาจกำหนดค่าตอบแทนพิเศษตามผลการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการตามมติดังกล่าว สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุขพิจารณาแล้ว เพื่อความชัดเจนในเรื่องนี้ จึงขอหารือคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า คณะกรรมการสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุขมีอำนาจกำหนดให้ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุขมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนอื่นนอกเหนือจากเงินเดือนได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๐) ได้พิจารณาข้อหารือของสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ.ร.) และผู้แทนสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นว่า การกำหนดอัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้อำนวยการองค์การมหาชน นั้น มาตรา ๓๔^๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้คณะกรรมการเป็นผู้กำหนดอัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้อำนวยการตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๔๗ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดอัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้อำนวยการองค์การมหาชน ทั้งนี้ เพื่อให้คณะกรรมการองค์การมหาชนใช้ประกอบการพิจารณากำหนดอัตรา

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๑/๐๒๕๔ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๓๔ ให้คณะกรรมการเป็นผู้กำหนดอัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้อำนวยการตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

เงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้อำนวยการองค์การมหาชน ตามช่วงอัตราค่าตอบแทน ตามการจัดกลุ่มขององค์การมหาชน โดยได้จัดกลุ่มองค์การมหาชนเป็น ๓ กลุ่มตามภารกิจ เงินเดือนของผู้อำนวยการกำหนดอัตราขั้นต่ำ ขั้นสูง ส่วนประโยชน์ตอบแทนอื่น ได้แก่ สิทธิประโยชน์อื่นที่ผู้อำนวยการองค์การมหาชนได้รับเป็นตัวเงิน ซึ่งจ่ายเป็นรายเดือน เช่น ค่าพาหนะ ค่าประกันชีวิต หรืออุบัติเหตุ ค่าประกันสังคม เงินสำรองเลี้ยงชีพ และค่าตอบแทนผันแปร เป็นค่าตอบแทนพิเศษที่ขึ้นกับผลการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการโดยจ่ายหลังการประเมินผลงานสิ้นปี ในเรื่องนี้ คณะรัฐมนตรีเห็นควรนำหลักเกณฑ์นี้ไปใช้กับหน่วยงานของรัฐที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติเฉพาะ ซึ่งมีการกิจในการบริการสาธารณะเช่นเดียวกับองค์การมหาชนที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ ด้วย

สำหรับข้อหาหรือของสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข โดยที่สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุขเป็นหน่วยงานของรัฐ มีฐานะเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๑^๒ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งมีการกิจในการบริการสาธารณะเช่นเดียวกับองค์การมหาชนที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงมีลักษณะเป็นองค์การมหาชนที่จัดตั้งโดยพระราชบัญญัติเฉพาะ และการจะพิจารณาว่าคณะกรรมการสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุขมีอำนาจกำหนดค่าตอบแทนพิเศษตามผลการปฏิบัติงานให้ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุขได้หรือไม่ นั้น ต้องพิจารณาตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งมาตรา ๑๗^๓ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มิได้บัญญัติให้คณะกรรมการสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุขมีอำนาจกำหนดให้ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุขมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนพิเศษตามผลการปฏิบัติงาน หรือค่าตอบแทนอื่นไว้ ไม่ว่าจะเป็นการบัญญัติโดยชัดเจนหรือบัญญัติไว้ในลักษณะที่อาจหมายความว่ารวมถึงการให้ผู้อำนวยการมีสิทธิได้รับเงินในลักษณะดังกล่าว มีเพียงเฉพาะให้มีอำนาจเป็นผู้กำหนดอัตราเงินเดือนของผู้อำนวยการด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรีเท่านั้น ประกอบกับเงินเดือนไม่หมายรวมถึงเงินค่าตอบแทนอื่นด้วย เนื่องจากเงินเดือนเป็นการจ่ายเพื่อตอบแทนการทำงานในช่วงเวลาที่ตกลงกัน ส่วนเงินรางวัลประจำปีเป็นกรณีที่นายจ้างจ่ายให้ลูกจ้างอันเนื่องมาจากในปีนั้น ๆ มีผลประกอบการที่ดี จึงจ่ายให้เพื่อเป็นรางวัล ทั้งนี้ ตามแนวทางที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) ได้วินิจฉัยไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๖๙๒/๒๕๕๓^๔ ส่วนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๗ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดอัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้อำนวยการองค์การมหาชน เป็นเพียงหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการองค์การมหาชนใช้ประกอบการพิจารณา กำหนดอัตราเงินเดือนและ

^๒มาตรา ๑๑ ให้จัดตั้งสถาบันขึ้น เรียกว่า “สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข” และให้สถาบันนี้เป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

๑.๑๑

๑.๑๑

^๓มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการเป็นผู้กำหนดอัตราเงินเดือนของผู้อำนวยการด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

^๔บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ร่างระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพว่าด้วยการใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อการพัฒนาแบบมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. (การนำเงินกองทุนเพื่อการพัฒนาแบบมาตรฐานวิชาชีมาเป็นเงินรางวัลประจำปี) ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๑/๑๑๖๘ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (เรื่องเสร็จที่ ๖๙๒/๒๕๕๓)

ประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้อำนวยการองค์การมหาชนตามมาตรา ๓๔^๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ กรณีที่หาหรือมาเมื่อมาตรา ๑๗^๖ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มิได้บัญญัติให้คณะกรรมการสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุขมีอำนาจกำหนดประโยชน์ตอบแทนอื่นหรือค่าตอบแทนอื่นแก่ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุขไว้ จึงเห็นว่าคณะกรรมการสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุขไม่มีอำนาจกำหนดค่าตอบแทนพิเศษตามผลการปฏิบัติงานให้ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุขได้

(นายอัษฎพร จารุจินดา)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

^๕โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น
^๖โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น